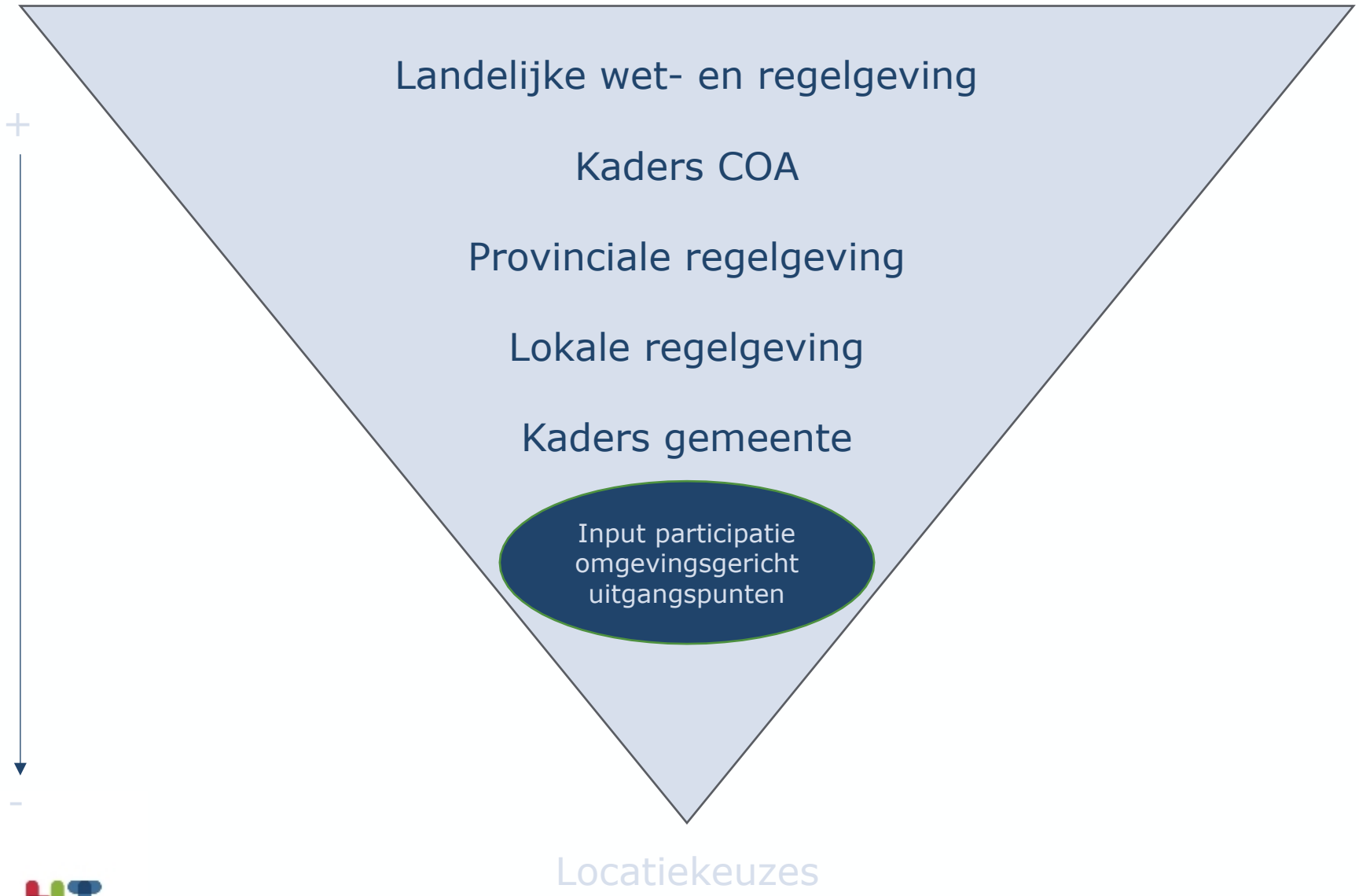
HLT samen
Hillegom Lisse Teylingen

Spreidingswet
Duurzame opvang vluchtelingen
Beeldvormende sessie 18 maart 2024

INHOUD

1. Het afwegingskader
2. Kaders vanuit de Spreidingswet
3. Kaders vanuit het COA
4. Ruimtelijke aspecten
5. Waarborgen veiligheid
6. Doelgroep en doelgroepenmix
7. Lokale en regionale voorzieningen
8. Communicatie en participatie
9. Financiën
10. Vervolgproces
    1. Het afwegingskader
    2. Opiniërende sessie april
    3. Globale tijdlijn
11. Rondvraag

Het afwegingskader

Wat staat er straks in het verdeelbesluit

1) **aantallen** opvangplaatsen

2) de wijze van verdeling over de provincies

3) een verdeling over gemeenten

4) de verdeling van **bijzondere opvangplaatsen**

5) de **minimale omvang** van duurzame opvangvoorzieningen

6) de vereisten voor een uitkering ten behoeve van duurzame opvangplaatsen

7) de voorwaarden waaronder gemeenten zelfstandig opvangvoorzieningen kunnen exploiteren

8) het stellen van regels voor bijzondere opvangplaatsen

9) de vaststelling van de **minimale omvang van bijzondere** opvangvoorzieningen

10) de vaststelling van de hoogte van de uitkering voor duurzame opvangplaatsen

11) uitwerking van de voorwaarden voor exploitatie door gemeenten

Kaders vanuit de Spreidingswet

Wat staat al vast?

- Een duurzame plek is een plek die minimaal 5 jaar beschikbaar is.
- Kleinschalig locaties zijn alleen voor kleine taakstellingen. Niet van toepassing voor Teylingen. COA geeft aan een locatie met een omvang van minimaal 250 (uitzondering AMV).
- Opvangplaatsen zijn: van bijzondere aard of reguliere opvangplaatsen deze kunnen zowel duurzaam als niet-duurzaam van aard zijn.
- Het COA bepaald of een locatie geschikt is voor een bijzondere doelgroep.
- Taakstelling is 252 opvangplekken waarvan 21 AMV.
- Opvanglocatie sleutel klaar op 1-7-2025.

Waar zit nog keuze?

- Uitruilen met gemeenten voor huisvesten statushouders en ontheemden.
- Meer dan 5 jaar een locatie aanbieden.
- Meer opvangen dan de taakstelling.
- Doelgroep bepalen en mixen (let op, altijd in afstemming met CAO).

Kaders vanuit het COA

Het COA heeft standaard randvoorwaarden maar daarnaast ook nog specifieke voor bepaalde doelgroepen als Amv.

Enkele standaard randvoorwaarden

- Voorzieningen zijn lopend, fietsend of met het OV binnen aanvaarbare reistijd te bereiken
- De locatie is sociaal veilig
- De locatie is goed beheersbaar door hulpdiensten
- Een x aantal m2 per kamer
- Ruimte voor medewerkers
- Ruimte voor recreatie
- Buitenruimte afhankelijk van doelgroep

Ruimtelijk aspecten

Wat staat al vast?

Kaders m.b.t. locatiekeuze:

Wet & regelgeving:
Provinciaal beleid (Buiten BSD:Bestaand Stads/Dorpsgebied):

- Uitsluiting van bebouwing in beschermingsgebieden (bijv. waardevolle weidevogelgebied, beschermde graslanden Bollenstreek).

Lokaal beleid (binnen BSD):

- Passend binnen bestemmingsplan: logies- (opvang) of woonfunctie nodig;

- Milieueisen : bedrijfshinder (stank, geluid), verkeershinder, ecologie
- Veiligheidseisen: toegankelijkheid hulpdiensten, gevaarzetting (bijv. explosiegevaar)

Fysieke gesteldheid van de locatie: bijv. bodemgesteldheid

Ruimtelijk aspecten
Bestaande wet- en regelgeving

Waar zit nog keuze?

Provinciaal beleid (buiten BSD):

- Provincie bereidt om in overleg ontheffing te verlenen voor tijdelijke grote opvangvoorzieningen (minimaal 500 of 250 opvangplaatsen), mits ruimtelijk aanvaardbaar en passend binnen business case COA.

Lokaal beleid (binnen BSD):

- Afwijking bestemmingsplan mogelijk (adviesrecht Raad tijdens vergunningsprocedure).

Milieu- en veiligheidseisen:

- Investeren in extra maatregelen.

Waarborgen veiligheid

Beleidsmatig

Het COA stelt een veiligheidsplan voor binnen in de locatie op.

De gemeente stelt een plan op voor buiten de locatie (dit heeft te maken met bevoegdheden).

Deze plannen worden integraal afgestemd, met o.a. de burgemeester en politie.

De gemeente zorgt voor een “nul meting”.

Waarborgen veiligheid

Uitvoering

- Structureel is er een veiligheidsoverleg (COA, gemeente en politie).
- Binnen is de het COA verantwoordelijk voor naleving op huisregels en afspraken.
- Buiten is de gemeente verantwoordelijk voor de openbare orde.
- Wordt een meldpunt voor overlast ingericht.
- Bij incidenten worden de geldende procedures gevolgd.
- Omgeving moet veilig zijn voor de bewoners.
- Intensief bewonersoverleg.

Doelgroep en doelgroepenmix

- COA bepaalt welke doelgroep en of deze doelgroep passend is bij een locatie.
- COA kan aanvullende bepalingen/randvoorwaarden opleggen bij het mixen van doelgroepen. Beoordelen van doelgroepenmix en mogelijkheden is maatwerk.
- Flexibiliteit, anticiperen op in- en uitstroom en opvang ontheemden en woningzoekenden.

Welzijn, zorg en onderwijs

Wat is belangrijk om te weten?

- Gezondheidszorg Asielzoekers (GZA = o.a. (verpleegkundige, POH-GGZ en/of huisarts). Wordt georganiseerd en ingekocht door het COA (afhankelijk van de omvang gebruik maken van satelliet locatie).
- Onderwijs – verantwoordelijkheid gemeente en schoolbesturen. Druk op de ISK – huisvesting bij AMV.
- Jeugdhulp. Druk capaciteit jeugdzorgaanbieders.
- Jeugdgezondheidzorg. Druk op de capaciteit van JGZ.
- Arbeidsmatige en zinvolle dagbesteding. Anticiperen op inburgering.

Communicatie

Hoe ziet dat er uit?

Doel van participatie

- Belangen ophalen, zodat college en raad een zorgvuldige belangenafweging kunnen maken.

Participatie vindt plaats op 3 momenten

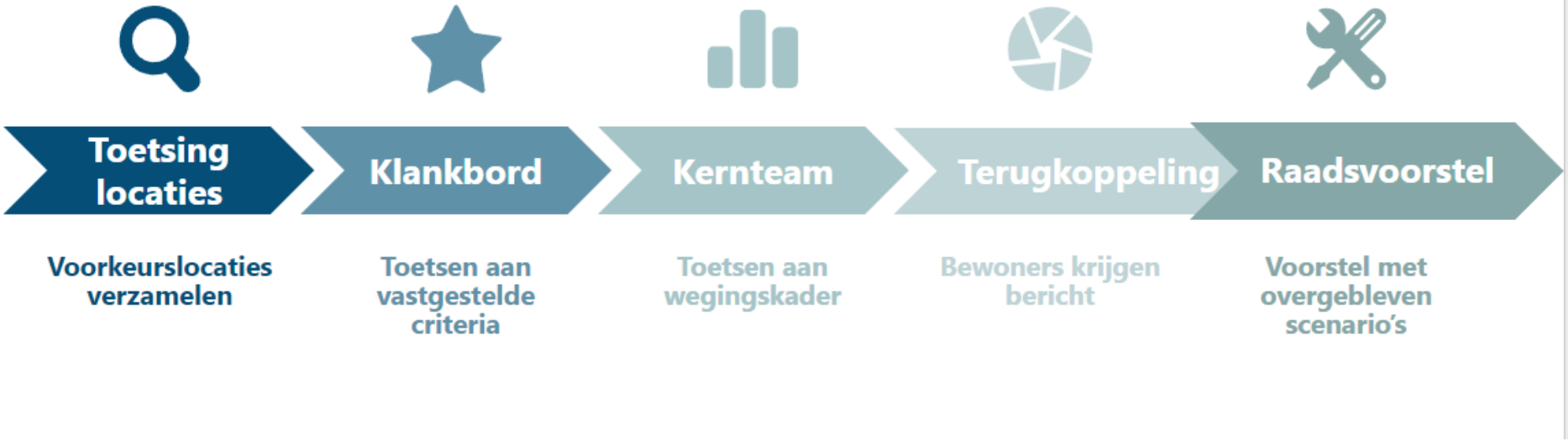
Participatie moment 1

- Vooraf keuze voor opvanglocatie(s)

Participatie moment 2

- Tijdens het maken van locatiekeuze(s)

Participatie moment 3

- Na het maken van locatiekeuze(s) (rol COA)

Financiën

A. SPUK regeling

Financiële stimulans, elke twee jaar aanvraag mogelijk

1. Bijdrage voor duurzame plaatsen (langer dan 5 jaar) die bovenop indicatieve verdeling beschikbaar zijn
2. Bijdrage voor bijzondere opvangplaatsen
3. Bijdrage voor plaatsen indien de provincie meer dan 75% van de opgave realiseert

Regeling 1 en 3 kunnen niet worden gestapeld (per plek maximaal één uitkering.

Financiën

A. SPUK regeling

Er zijn 3 soorten Uitkeringen

	Toelichting	Bedragen
1. Duurzame opvangplaatsen	- Duurzame opvangplaatsen: opvangplaatsen die 5 jaar of langer beschikbaar worden gesteld. - Niet langer criterium van 100 opvangplaatsen of meer om voor een uitkering in aanmerking te komen. - Hoogte uitkering verschilt: <100 plekken >100 plekken	- Uitkering voor elke **meerplek** die geleverd wordt bovenop de gegeven opgave. - 2.000 euro per meerplek bij >100 opvangplaatsen - 1.000 euro per meerplek bij <100 opvangplaatsen Deze uitkering moet aangevraagd worden door de desbetreffende gemeente Aanvraag van de uitkering bij JenV via een formulier *(formulier voor zomer gereed)*
2. Bijzondere opvangplaatsen	- Opvangplaatsen van bijzondere aard - De periode van 5 jaar beschikbaar stellen is geen eis hierbij - Voor deze opgave geldt geen ondergrens van 100 plekken - Bijvoorbeeld amv, aanmeldvoorziening, HTL	- 2.000 per opvangplaats Deze uitkering wordt ambtshalve uitgekeerd door het rijk aan de gemeente
3. 75% Uitkering	- Als meer dan 75% van de provinciale opgave is behaald - Alle opvangplaatsen tellen mee, ook de opvangplaatsen waar al een uitkering voor is ontvangen - De vaste verdeling van deze uitkering is: - 15% voor de provincie - 85% voor de gemeenten die de opvangplekken bieden	- 1.500 euro per **meerplek** en enkel voor de gemeenten die plekken bieden. - Deze uitkering wordt **NIET** uitgekeerd aan betreffende gemeente als gemeente uitkering 1. (duurzame opvangplaatsen) ook heeft ontvangen. Gemeente moet dus keuze maken. - De uitkering wordt **WEL** uitgekeerd als de gemeente enkel uitkering 2 heeft ontvangen. Uitkering 1 en 3 worden beide uitgekeerd. Deze uitkering wordt automatisch uitgekeerd door het rijk Uitgekeerd na ommekomst van de wetscyclus van 2 jaar

Financiën

B. Exploitatie opvanglocatie

Valt onder de taak en verantwoordelijkheid COA:

- Samen met de gemeente exploitatie(kosten) in beeld brengen
- Uitgangspunt exploitatie budgetneutraal voor gemeente
- Gemeente ontvangt uitkeringen o.b.v. faciliteitenbesluit

Financiën

C. Exploitatie taken gemeenten

Valt onder de taak en verantwoordelijkheid gemeenten:

1. Openbare orde & veiligheid (algemene uitkering)
2. Onderwijs aan leerplichtige kinderen (LOWAN regeling)
3. Onderwijshuisvesting (Ohba regeling)
4. WMO of Jeugdhulp (decentralisatie uitkering)

Vluchtelingen zijn verzekerd in de zorgverzekeringswet (RMA) en vormen derhalve geen (zorg) kosten voor gemeente.

Vervolgproces

Het afwegingskader
(na ophalen kaders raad en participatie)

Er ligt een long-list aan locaties

- **Stap 1: Eerste selectie op basis van haalbaarheid door de gemeente**
  - Of een locatie überhaupt aan minimaal de helft van de gestelde wettelijke en verplichte criteria en randvoorwaarden voldoet.
  - Controle of overgebleven locaties geen hinder geeft aan andere (bouw) projecten, (tijdelijke) bebouwing of bewoning en/of er schriftelijke afspraken zijn.

Er ligt een medium-list aan locaties

- **Stap 2: Vervolgselectie op basis van haalbaarheid door COA (en mogelijk Provincie)**
  - De provincie en het COA beoordelen de lijst van locaties. Alleen locaties waar staand beleid voor is dat (tijdelijke) bebouwing/bewoning verbiedt en waarvoor geen uitzondering kan worden gemaakt, worden uitgesloten. COA doet eerst een papieren schouw daarna fysiek.

Er ligt een medium/shortlist aan locaties

- **Stap 3: Toepassing wegingskader (= input raad en inwoners) op overgebleven locaties**
  - De overige locaties scoort het college ten opzichte van het wegingskader.

Er ligt een short list aan locaties

- **Stap 4: Beoordeling door experts**
  - COA stelt een business case op

Besluitvorming raad september (toets van de raad op afwegingskader)

Bestuursovereenkomst gemeente en COA

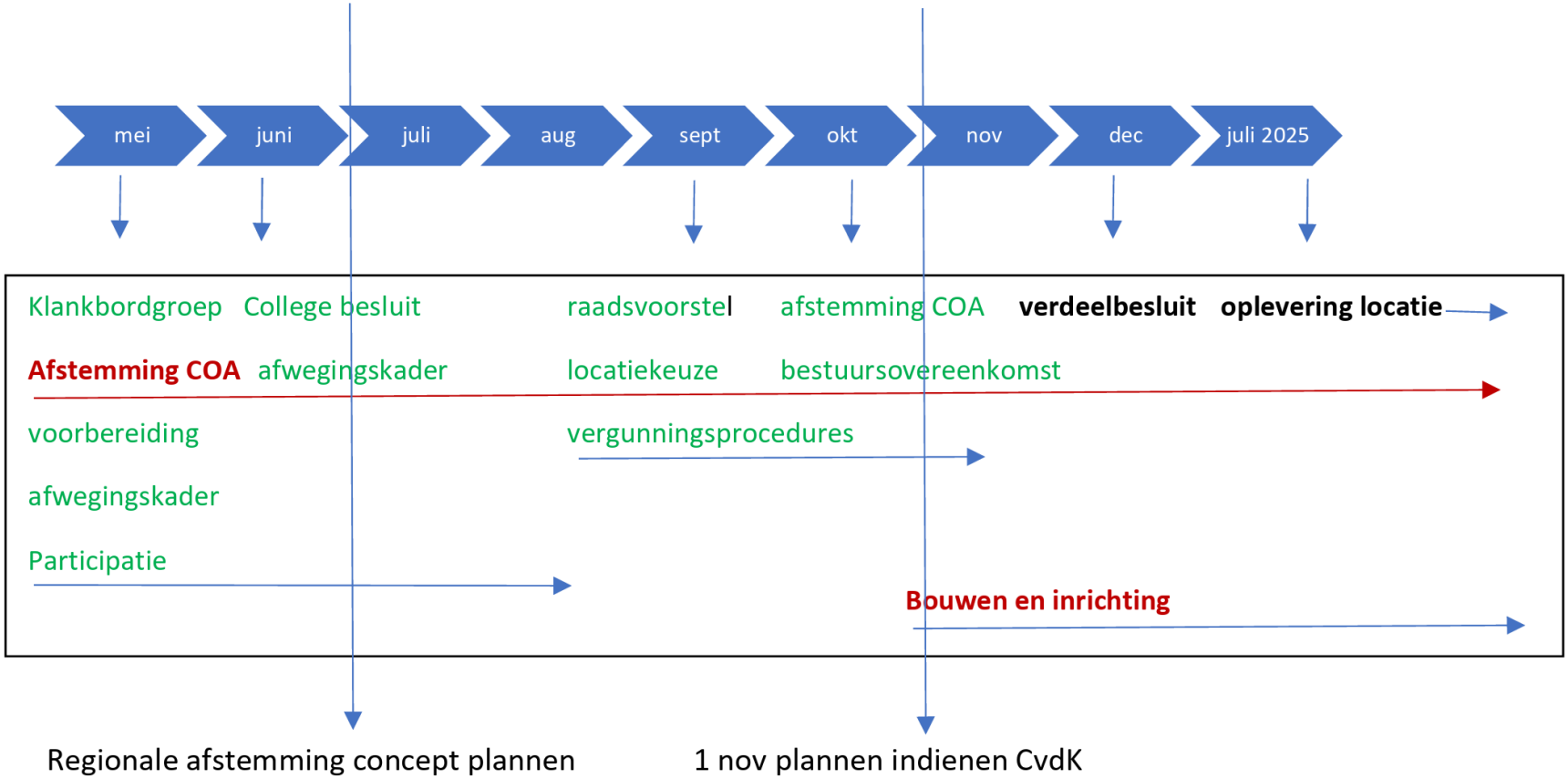
- Uitvoering (bouw en inrichting)
- Operationeel

Vervolgproces

Opiniërende sessie april 2024: input op de volgende vragen:

- Hoe kijkt de raad aan tegen een **mix van doelgroepen?**
- Zou de raad willen gaan voor alleenstaande minderjarige vluchtelingen.
- Welke **ruimtelijke aspecten** vindt de raad belangrijk om mee te geven voor een locatie?
- Hoe kijkt de raad aan tegen **het aantal opvanglocaties**? Kleinschalig en daardoor meerdere of 1 centrale opvanglocatie?
- Hoe kijkt de raad aan tegen **loop of fietsafstanden** van het onderwijs en andere voorzieningen?
- De wetgeving gaat uit van een **duurzame opvang van minimaal vijf jaar**; hoe kijkt de raad aan tegen een meerjarige looptijd (> 5 jaar) van de opvang?
- Over welke onderdelen mogen inwoners volgens de raad wat vinden? En wat staat voor de raad al vast?
- In welke rol ziet de raad **de inwoners als participant** in deze fase van locatieselectie? (Is dat raadplegen, adviseren of op bepaalde punten zelfs meebeslissen?).
- Heeft de raad andere **aanvullende voorstellen** die zij belangrijk vindt in de uitvoering van de Spreidingswet?

Globaal proces
Tijdlijn

Gemeente stelt grond/locatie beschikbaar. Daarna is COA verantwoordelijk voor het vervolgproces (COA is initiatiefnemer en vraagt de vergunningen aan, verantwoordelijk voor de participatie, realiseert de locatie en beheert de locatie. Dit in een samenspel met de gemeente).

7. Rondvraag